

یادایم

نگاهی به زندگی روان شاد غلامعلی میلانی
یا برخی از تاریخ معاصر سبزوار

نویسنده: دکتر یوسف متولی حقیقی

با همکاری سعید میلانی

همراه با مقاله‌ای از پروفسور سید حسن امین

سرشناسه	متولی حقیقی، یوسف، ۱۳۳۸ -
عنوان و نام پدیدآور	یاد ایام: نگاهی به زندگی روان شاد غلامعلی میلانی یا برگی از تاریخ معاصر سبزوار / نویسنده یوسف متولی حقیقی، با همکاری سعید میلانی؛ همراه با مقاله‌ای از سیدحسن امین.
مشخصات نشر	مشهد: انتشارات مرنديز، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	۲۳۸ ص.: مصور (رنگی)؛ ۲۱/۵×۱۴/۵ س.م.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۱۰۶-۶۲۲-۱
وضعیت فهرست نویسی	فیبا:
یادداشت	کتابنامه.
عنوان دیگر	نگاهی به زندگی روان شاد غلامعلی میلانی یا برگی از تاریخ معاصر سبزوار.
موضوع	میلانی، غلامعلی، ۱۳۳۸-۱۲۸۸. -- سرگذشتنامه
موضوع	معلمان -- ایران -- سبزوار -- سرگذشتنامه
موضوع	Teachers -- Iran -- Sabzevar -- Biography:
موضوع	بازرگانان -- ایران -- سبزوار -- سرگذشتنامه
در صوع	Merchants -- Iran -- Sabzevar -- Biography:
شناسه افزوده	میلانی، سعید، ۱۳۲۴ -
شناسه اف: ۵۰:	امین، سیدحسن، ۱۳۲۷ -
شناسه افزوده	Amin, Sayed Hassa.
رده بندی کنگ:	۴ / ۹۴۲ / LB۲۸۳۲: ۱۳۹۷
رده بندی دیویی	۳۷۱/۱۰۰۹۵۸
شماره کتابشناسی مدر:	۵۱۰۱۲۴۱

نشر مرندیز

یاد ایام

(نگاهی به زندگی روان شاد غلامعلی میلانی یا برگی از تاریخ معاصر سبزوار)

- تألیف: دکتر یوسف متولی حقیقی - سید میا
- چاپ: خوشه صحافی: بارسیان
- نوبت چاپ: اول ۱۳۹۷
- شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
- قیمت: ۱۵۰,۰۰۰ تومان
- شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۰۶-۶۲۲-۱

تمام حقوق چاپ و نشر این اثر طبق قرار داد محفوظ است
هر گونه چاپ و تکثیر از محتویات این کتاب بدون اجازه کتبی ممنوع است. متعهد به موجب قانون
حمایت از حقوق مولفان، مصنفان و هنرمندان تحت پیگرد قانونی قرار میگیرند.

دفتر نشر: مشهد - خیابان آبکوه ۷ - دانشسرای ۸ - شماره ۹۰

تلفن: ۳۷۲۷۴۷۶۵ - ۰۵۱ | دورنگار: ۳۷۲۵۱۳۰۲ - ۰۵۱ | www.marandiz.com

طرح جلد بر گرفته از اثر استاد حسین ماستیانی

فهرست مطالب

پیش گفتار.....	۹
سخن از سعید میلانی.....	۱۳
شجره نامه خاندان میلانی.....	۱۷
از میلان تا سبزوار (نگاهی به وضعیت سبزوار در اواخر دوره قاجار).....	۱۹
مشهدی مودی میلانی تاجری پر آوازه.....	۳۰
فرزندان مشهدی مهدی میلانی.....	۴۰
غلامعلی میلانی از تولد تا شروع به کارهای دولتی.....	۶۱
نگاهی به آموزش و پرورش نوین سبزوار و آغاز فعالیت‌های فرهنگی و اداری غلامعلی میلانی.....	۷۰
الف. نگاهی به تاریخچه آموزش و پرورش نوین سبزوار.....	۷۰
ب: آغاز فعالیت‌های فرهنگی و اداری غلامعلی میلانی.....	۸۲
کشف حجاب در سبزوار.....	۸۹
غلامعلی میلانی، خبرنگاری و هوا شناسی.....	۹۷
شروع خدمت غلامعلی میلانی در اوقاف سبزوار.....	۱۰۳
غلامعلی میلانی در بیرجند.....	۱۱۰
حضور دوباره غلامعلی میلانی در فرهنگ سبزوار.....	۱۲۲
فعالیت‌های اقتصادی غلامعلی میلانی.....	۱۲۶

- ۱۴۲..... حیات سیاسی - اجتماعی غلامعلی میلانی
- ۱۷۴..... فرزندان غلامعلی میلانی
- ۱۸۵..... درنگی در زندگی غلامعلی میلانی سبزوار
- ۱۹۹..... پیوندها (عکس‌ها و اسناد)
- ۲۳۵..... منابع و مآخذ

www.ketab.ir

پیش گفتار

ملت‌هایی که قدر دان بزرگان خود نباشد، بزرگ نمی‌شود و جامعه‌ای که حریم ارزش‌های گذشته‌ی خویش را پاس ندارد، فردایی شکوهمند و روشن نخواهد داشت. بزرگان، معماران شخصیت، هویت و فرهنگ جامعه‌اند و تجربیات عظیم علمی، آموزشی، تربیتی و اجتماعی آنان، چراغی است فرا راه کاروان انسانیت. بازشناخت احوال شخصیت‌های برجسته و مرور یافته‌های آن در عرصه‌های مختلف به مردمان زمان حال و آینده، نگاهی تازه می‌بخشد تا راه را از بی‌راهه بشناسد و از دنیای تجربیات آن‌ها مسیری را برای ادامه‌ی حیات برگزینند و بهتر و مطمئن‌تر به سر منزل مقصود راهنمایی و هدایت شوند.

شناساندن فرزندان و فرهیختگان هر جامعه و درک پیرانی و پیاثتی آنان در راه شناخت و سپس گسترش دانش، کاری بسیار ارزشمند و راقدر است زیرا چگونگی دانش‌آموزی، دانش‌اندوزی و دانش‌گستری و درخشش آنان در کارها، الگو و نمونه‌ی پایداری است که همواره می‌تواند سرمشق دانش‌اندوزان باشد. در میان مجموعه فرهیختگان یک جامعه گروهی هستند که هم خود فرهیخته هستند و هم فرهیخته‌پروری مبنای کار

و تلاش آنان شمرده می‌شود. اصلی‌ترین و مهمترین عنصر این گروه، معلمان هستند که عموماً با عشق و علاقه به سرزمین خود و با کمترین چشمداشت، منادی اخلاق و علم هستند و با آموزش و پرورش نخبگان، رسالت معنوی خود را در ارتقاء سطح کمی و کیفی جامعه ایفا می‌کنند.

رستار حاضر در برگیرنده‌ی شرح حال یکی از چهره‌های فرهنگی و اقتصادی شهر، بان سبزوار در یک صد ساله‌ی اخیر - روان شاد غلامعلی میلانی سبزوار - است. غلامعلی میلانی (تولد ۱۲۸۸ و درگذشت ۱۳۳۸ خورشیدی) یکی از فرهنگیان شاخص سبزوار در اواخر دوره رضا شاهی و اوایل دوره محمد رضا شاهی بود. وی که در زمره نخستین پیشاهنگان خراسانی در نخست در مدارس سبزوار به تدریس پرداخت و چند صباحی معاونت و سپس ریاست دبیرستان اسرار سبزوار را نیز بر عهده گرفت. او سپس - خدمات دولتی را به عنوان متصدی اوقاف سبزوار و سپس متصدی رتف، به‌جند ادامه داد و بعد از بازگشت از بیرجند دوباره در خدمت اداره فرهنگ سبزوار درآمد. وی در کارنامه‌ی خود علاوه بر خدمت در فرهنگ و اوقاف سبزوار و بیرجند، سابقه خبرنگاری، هواشناسی و عضویت در شورای فرهنگی سبزوار را نیز دارد. غلامعلی میلانی سبزوار، هم زمان با فعالیت‌های آموزشی و اداری از فعالیت ابناء و اجدادی خود یعنی بازرگانی و تجارت نیز غافل نبود به گونه‌ای که به زودی به یکی از

معتبرترین تجار سبزوار تبدیل شد. اقتصاد شکوفای سبزوار در دوران قاجار و سپس پهلوی بخشی از رونق خود را مدیون تلاش تجار مهاجر تبریزی و از آن میان خانواده‌ی میلانی بوده است. بررسی دلایل حضور خانوادگی میلانی در سبزوار و بررسی اقدامات اقتصادی - فرهنگی و اجتماعی آنان در این شهر با تأکید بر زندگی و فعالیت‌های غلامعلی میلانی سبزوار موضوع اصلی این نوشتار است. در این نوشتار تلاش شده تا با استناد به اسناد، عکس‌ها، منابع و برخی از تحقیقات میدانی ضمن پرداختن به بررسی فوق، بخش‌هایی از تاریخ معاصر سبزوار نیز مورد توجه قرار گیرد. نگارنده در راستای تدوین این نوشته از همکاری و مساعدت آقای سعید میلانی، برادر فرزند روان شاد غلامعلی میلانی سبزوار و نیز فرهیخته‌ی اندیشمند جناب آقای عباس قربانیان بلوری بهره‌مند بوده است و وظیفه‌ی خود می‌داند که در سپاسگزاری از این دو بزرگوار، به جهت تلاش و کوشش در راستای حفظ و نگهداری اسناد تاریخی سبزوار، و همت در انتشار آن‌ها برای آگاهی علاقمندان به تاریخ، از دیگر بزرگوارانی که به شیوه‌های گوناگون در فراهم آمدن این نوشتار همراهی و همکاری کردند قدردانی و تشکر نماید.

یوسف متولی حقیقی

زمستان ۱۳۹۵ خورشیدی